

УПРАВЛІННЯ АСОРТИМЕНТНОЮ ПОЛІТИКОЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Адаптація асортименту продукції промислового підприємства до мінливих умов її споживачів потребує розробки науково-методичних підходів до оперативного управління номенклатурою та обсягами продукції, що виробляє промислове підприємство. Це обумовлює доцільність моделювання цього процесу та необхідність проведення маркетингових досліджень з метою встановлення відповідних обмежень щодо отримання запланованої норми прибутку.

За умови серійного випуску промислової продукції формалізація задачі щодо формування оптимальної виробничої програми підприємства на наступний період потребує вибору відповідної цільової функції та обмежувальних умов [1-3]. За рекомендаціями науковця М. І. Круглова формування асортиментної політики підприємства здійснюється за схемою: ранговий аналіз фактичної структури асортименту – аналіз факторів асортиментної політики – прийняття рішень щодо заходів, які покращують структуру асортименту – ранговий аналіз бажаної структури асортименту [4, с. 205 – 210]. На думку фахівців Е. С. Мінаєва, Н. Г. Агеєва, Д. А. Аббата для вирішення питань щодо вибору номенклатурного складу продукції і формування виробничої програми доцільно застосувати ітеративний підхід, який полягає у послідовному проходженні усіх етапів алгоритму до тих пір, коли усі варіанти виробничих потужностей підприємства не будуть прораховані [5, с. 149-150]. У роботі [6, с. 122-123; 7, с. 393] наведено економіко-математичну модель розробки оптимальної виробничої програми у складі цільової функції та системи обмежень.

З метою найбільш повного задоволення потреб споживачів у продукції підприємства, яка користується підвищеним попитом, доцільним є рішення задачі формування виробничого завдання підприємства на плановий період з урахуванням забезпечення ефективності його бізнес-плану за допомогою компромісного критерію оптимальності [8, с. 6-10]. Але дані науково-методичні підходи не враховують те, що в наш час промислові підприємства – товаровиробники дуже часто зіштовхуються з проблемою оптимізації об'ємів випуску продукції і розширенням її номенклатури для того, щоб забезпечити ріст досягнутого рівня прибутку при обмежених ресурсах в умовах насиченості ринку та приймати обґрунтовані управлінські рішення у сфері планування випуску своєї продукції. За цими умовами математична постановка задачі визначення оптимальних об'ємів випуску продукції має такий вигляд:

$$F(x) = c_1 \cdot x_1 + c_2 \cdot x_2 + \dots + c_i \cdot x_i + \dots + c_n \cdot x_n \rightarrow \min , \\ G(x) = a_1 \cdot x_1 + a_2 \cdot x_2 + \dots + a_i \cdot x_i + \dots + a_n \cdot x_n \geq N , \\ x_i \geq 0 .$$

де $F(x)$ – цільова функція, яка виражається через параметри, що оптимізуються; c_i – питома собівартість i -го виду продукції; $G(x)$ – обмеження на запланований рівень прибутку; де a_i – питомий прибуток i -го виду продукції, N – плановий розмір прибутку; x_i – об'єм випуску i -го виду продукції.

Таким чином за результатами проведених досліджень було зроблено такі висновки: визначено оптимальний асортимент випуску продукції ТОВ «НВО «Світло Шахтаря» за допомогою комп'ютерного методу оптимізації; визначено оптимальний варіант обсягів профільної продукції; світильник СВГ-8 удосконалити за допомогою включення функції сигналізатору метану; запропоновано зняти з виробництва сигналізатор метану СМС5М, тому що його випуск для підприємства є не ефективним.

Використання на практиці науково-методичних підходів щодо формування оптимальних обсягів та асортименту промислової продукції з урахуванням вимог ринку дозволить підвищити обґрунтованість і ефективність прийнятих управлінських рішень у сфері виробничої діяльності підприємства.

1. Экономико-математические методы и прикладные модели [Текст] : учеб. пособ. / под ред. В. В. Федосеева. – М. : ЮНИТИ, 2001. – 391 с.
2. Дубров, А. М. Моделирование рискованных ситуаций в экономике и бизнесе [Текст] : учеб. пособ. / А. М. Дубров; под ред. Б. А. Лагоши. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 176 с.
3. Федосеев, В. В. Экономико-математические методы и модели в маркетинге [Текст] : учеб. пособие / В. В. Федосеев, Н. Д. Эриашвили; под ред. В. В. Федосеева. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 159 с.
4. Круглов, М. И. Стратегическое управление компанией [Текст] : учеб. / М. И. Круглов. – М. : Русская деловая литература, 1998. – 768 с.
5. Минаев, Э. С. Управление производством и операциями [Текст] / Э. С. Минаев, Н. Г. Агеева, Д. А. Аббата. – Модуль 15. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 256 с.
6. Экономико-математические модели в организации и планировании промышленного предприятия [Текст] : учеб. пособ. / Б. И. Кузин, А. А. Горбоконь, В. К. Тютюкин, Г. В. Чернова. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1982. – 336 с.
7. Бажин, Н. И. Информационные системы менеджмента [Текст] / Н. И. Бажин. – М. : ГУ ВШЭ, 2000. – 688 с.
8. Гюръяй, Э. Экономико-математические модели выпуска и развития производства промышленной продукции бытового назначения [Текст] : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.13 / Э. Гюръяй; [Харьк. гос. ун-т]. – Харьков, 1994. – 20 с.